

Bestuursdienst

Telefoon (050) 367 8721/ Y. Koelemaij
Onderwerp Evaluatie startersactiviteiten 2010

De leden van de raad van de gemeente
Groningen
te
GRONINGEN

Datum **2 1 APR 2011**

Bijlage(n) 1

Ons kenmerk RO 11.2573700

Uw brief van

Uw kenmerk

Geachte heer, mevrouw,

In maart 2009 heeft uw raad kennis genomen van het Actieplan Starters. In het plan hebben wij aangegeven de resultaten met u te delen. Voor u ligt dan ook de evaluatie van de startersactiviteiten die we in 2010 hebben uitgevoerd, dan wel hebben ondersteund.

In de evaluatie kijken we terug op het startersbeleid in 2010. We geven de ontwikkeling weer van het aantal starters in de stad Groningen. Vervolgens beschrijven we de projecten en de resultaten. Over de afgelopen jaren laten de cijfers een forse stijging zien van het aantal starters in Groningen. Dit is een gunstige ontwikkeling waar we als stad best trots op mogen zijn. Het is onze ambitie om deze trend in 2011 vast te houden. Met het economisch beleidsplan G-Kracht blijven we ons inzetten om het klimaat voor starters zo optimaal mogelijk te houden. De meeste activiteiten uit het Actieplan Starters continueren we in 2011 en bouwen we uit daar waar nodig. Daarnaast initiëren we drie nieuwe activiteiten, namelijk de organisatie van bijeenkomsten voor ZZP-ers, een steviger inzet op de samenwerking met de KvK en de Belastingdienst en de start van een onderzoek naar de verbetering van de dienstverlening vanuit Economische Zaken.

In 2010 was voor de stimulering van startersactiviteiten € 60.000,- opgenomen in de begroting van G-kracht. Hiervan is € 56.000,- uitgegeven. Voor het uitvoeren van de startersprojecten in 2011 is € 75.000,- binnen G-Kracht gereserveerd.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

Evaluatie startersactiviteiten 2010

**Gemeente Groningen
Dienst RO/EZ
April 2011**

Inhoud

1.	Inleiding	3
2.	Stand van zaken	4
3.	Evaluatie van de projecten	5
3.	Actielijn 1: Verbeteren dienstverlening	5
	Pilot Microfinanciering	5
	Square one	6
	Opdrachten voor jonge bedrijven	6
	Ondernemerstrefpunt	7
	Ondernemersacademie	8
	Onderzoek haalbaarheid incubator	8
	Polis voor groeiers	8
	Stichting Jong Ondernemen	9
	Jonge Bedrijven Netwerk	9
3.	Actielijn 2: Verbeteren informatievoorziening	10
	Mind Your Business	10
	Ondernemershuis	10
	Voorlichting BBZ	11
	Nieuwe werkwijze accountteam Economische Zaken	11
3.	Actielijn 3: Netwerken	12
	Onderzoek campagne werven technisch personeel	12
	Bijeenkomsten politiek en starters	12
4.	Samenvatting en waar gaan we in 2010 mee verder?	13
	Nieuwe inzet op ZZP-ers	13
	Steviger inzet op samenwerking met KvK en Belastingdienst	13
	Onderzoek verbetering dienstverlening	13
5.	Financiën en organisatie	14

Evaluatie startersactiviteiten 2010

1. Inleiding

In 2010 heeft de afdeling Economische Zaken uitvoering gegeven aan het economische programma G-Kracht (2010-2014). Via G-Kracht willen we het economisch klimaat versterken en bijdragen aan de werkgelegenheidsontwikkeling van de stad Groningen. Eén van de beleidsuitgangspunten binnen G-Kracht om dit te realiseren is het stimuleren van het aantal startende ondernemers. Het afgelopen jaar hebben we hier door het ondersteunen van verschillende projecten vorm aan gegeven.

Starters hebben een positieve invloed op de economische ontwikkeling van de stad en regio. Ze leveren een bijdrage aan een dynamische, creatieve en innovatieve economie. Starters zijn een belangrijke banenmotor. We hebben er dus alle belang bij dat het aantal starters blijft toenemen. Het stimuleren en ondersteunen van starters is daarom een belangrijk onderdeel van het Groningse economische beleid.¹

Dit citaat hebben we drie jaar geleden als uitgangspunt genomen bij het opstellen van het eerste Actieplan voor Starters. In april vorig jaar hebben wij het actieplan geëvalueerd en hebben we aangegeven de meeste projecten in 2010 voort te zetten en aan te vullen met een tweetal nieuw op te zetten projecten. Voor u ligt een evaluatie van de startersprojecten die we in 2010 hebben uitgevoerd, dan wel het afgelopen jaar hebben ondersteund.

¹ Actieplan Starters 2009, p.3

2. Stand van zaken

Ondanks de economische recessie van 2008/2009 zijn er in 2010 nog steeds veel mensen die ervoor kiezen om zelfstandig ondernemer te worden. De meeste zelfstandigen zetten hun bedrijf op in de sector dienstverlening: advies, facilitaire, persoonlijke en algemene diensten. Ook in de voorgaande jaren is er in deze sector het grootste aantal starters.

Aantal starters	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Groningen	1.180	1.362	1.538	1.617	1.766	2.084	2.168
Nederland	102.114	115.898	128.441	142.888	152.358	149.101	163.524

Bron: Kamer van Koophandel cijfers 2011

Er is nog steeds sprake van groei van het aantal startende ondernemers, zei het dat de groei iets minder is dan de voorgaande jaren. Het aantal starters landelijk is meer toegenomen dan de toename van het aantal starters in Groningen. Een verklaring hiervoor zou de wijziging in de Handelsregisterwet kunnen zijn. Landbouwbedrijven, overheden en vrije beroepsbeoefenaren zijn vanaf 2009 ook verplicht zich in te schrijven in het Handelsregister. De groei van het aantal starters in Groningen in 2009 ten opzichte van 2008 wordt door deze wetswijziging verklaard. Opvallend daarbij was dat het aantal starters landelijk niet toenam maar zelfs afnam. De grote toename van het aantal landelijke starters in 2010 zou kunnen worden verklaard door een achterstand in het bijwerken van het Handelsregister.

Aantal opheffingen	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Groningen	691	692	699	725	836	924	980
Aantal opheffingen / aantal starters	59%	51%	45%	45%	47%	44%	45%
Nederland	59.424	59.250	60.619	65.232	69.755	78.306	84.522

Bron: Kamer van Koophandel cijfers 2011

Naast het aantal starters is ook het aantal opheffingen een belangrijk gegeven. Het aantal opheffingen neemt de laatste jaren toe. Dit is een logische ontwikkeling, gezien de toename van het aantal starters. Wanneer het aantal starters toeneemt, dan neemt naar verhouding ook het aantal opheffingen toe. De verhouding van het aantal opheffingen ten opzichte van het aantal starters blijft de laatste jaren vrijwel stabiel. Hieruit kan geconcludeerd worden dat nominaal gezien de laatste jaren meer starters in Groningen de strijd overleven. Landelijk ligt het aantal opheffingen ten opzichte van het aantal starters iets hoger en dit percentage neemt geleidelijk toe. Hieruit kan geconcludeerd worden dat de nominale groei van het aantal starters landelijk lager is dan de groei in Groningen.

Op dit moment laten de cijfers van 2010, ondanks het huidige economisch klimaat, een positief beeld zien. We willen deze trend voor 2011 vasthouden en willen daaraan bijdragen met de projecten die we het komende jaar uitvoeren. We blijven ons actief inzetten om de dienstverlening aan te laten sluiten bij behoeften van het (startende) bedrijfsleven en initiëren nieuwe acties.

3. Evaluatie van de projecten

In 2010 hebben we de meeste projecten voortgezet die we in 2009 geïnitieerd hebben. Deze basis hebben we gecontinueerd op een startersonderzoek dat we samen met de provincie Groningen in 2008 hebben uitgevoerd en wat geresulteerd heeft in het Actieplan Starters. We hebben aan startende ondernemers gevraagd hoe de afdeling Economische Zaken haar dienstverlening naar startende en jong gevestigde ondernemers kan aanvullen en verbeteren. Deze aanbevelingen hebben de basis gevormd voor de uitwerking van de projecten.

Als gemeente kunnen we er niet voor zorgen dat alle bedrijven slagen. Dat is de verantwoordelijkheid van de ondernemer zelf. Maar we kunnen wel zorgen voor de juiste randvoorwaarden zodat de slagingskans voor bedrijven zo groot mogelijk is. Dit doen we onder andere door ondernemers de juiste informatie te geven en te helpen bij problemen waar ze tegenaan lopen. Zowel startende als gevestigde ondernemers kunnen terecht bij het accountteam van de afdeling Economische Zaken voor alle overheidsgerelateerde vragen. De accountmanagers van Economische Zaken helpen de ondernemer bij het beantwoorden van hun vragen en bij het leggen van contact met de juiste contactpersonen binnen de gemeente. De accountmanagers werken intensief samen met verschillende organisaties binnen en buiten de gemeente.

Samen met de provincie hebben we in 2008 laten onderzoeken hoe we de dienstverlening van Economische Zaken verder kunnen professionaliseren. We hebben aan meerdere startende ondernemers gevraagd hoe de dienstverlening aangevuld en verbeterd kan worden. De aanbevelingen en adviezen van de ondernemers hebben we voor het grootste deel meegenomen in de doelstelling en de uitwerking van onze projecten. Dit is de basis geweest voor het Actieplan Starters.

In het Actieplan Starters hebben wij de volgende doelstelling opgenomen: *“Het stimuleren van startend ondernemerschap en het versterken en behouden van ondernemerschap”*. Deze doelstelling hebben wij nagestreefd door de volgende actielijnen:

1. Het verbeteren van onze dienstverlening;
2. Het optimaliseren van onze informatievoorziening;
3. Het initiëren en faciliteren van activiteiten ten behoeve van ondernemers (netwerkrol).

Hieronder volgt een korte beschrijving van de projecten gevolgd door een beschrijving van de resultaten over 2010.

3. Actielijn 1: Verbeteren dienstverlening

Pilot microfinanciering

Veel kleine startende ondernemers hebben moeite met het vinden van startkapitaal. Via reguliere kanalen (banken) is het lastig een lening af te sluiten. De redenen zijn veelal: het benodigde bedrag is te laag, het opleidingsniveau van de aanvrager is te laag, men beschikt niet over de juiste diploma's of men heeft een melding bij Bureau Kredietregistratie in Tiel. Qredits is een gespecialiseerde kredietverlener die is opgericht voor- en zich juist op deze doelgroep richt omdat ze meer naar de persoon en de potentie van de op te zetten onderneming kijkt. Als deze factoren kansrijk zijn, gaat Qredits soepeler om met de kredietverlening. Uiteraard moeten de ondernemer en het ondernemersplan wel aan bepaalde

criteria voldoen. In de meeste gevallen wordt de ondernemer ook gecoacht. Bij Qredits kunnen starters terecht voor kredieten tot een maximum van € 35.000,- en voor coachingstrajecten. In de pilot Microfinanciering krijgen alle starters in de Vogelaarwijken en het Ebbingekwartier toegang tot een krediet van maximaal € 35.000,- en krijgen daarbij extra begeleiding bij de concipering van hun ondernemingsplan. Als tweede doel is vastgelegd dat er een bestpractice moet worden opgeleverd om Qredits bij het publiek onder de aandacht te brengen. De pilot is door het ministerie gegund aan Advisor, met ondersteuning van KvK, NOM, provincie en gemeente. De systematiek van coaching- en begeleidingstrajecten is voortgezet binnen Ondernem 't, het wijkeconomie project voor de krachtwijken en de creatieve zone.

Resultaat:

In 2010 zijn er in totaal bij Qredits vanuit de stad Groningen 78 aanvragen binnengekomen, waarvan 60 ontvankelijk. Van deze 60 aanvragen zijn er 8 gehonoreerd en 43 afgewezen. Negen aanvragen zijn nog in behandeling. Deze cijfers verhouden zich tot de landelijke cijfers waarbij 517 van de ongeveer 3000 verwerkte aanvragen zijn gehonoreerd. Het aantal financieringsaanvragen van startende ondernemers die binnen de pilot microfinanciering vielen bedroeg 36 aanvragen. Van deze 36 aanvragen zijn 5 aanvragen gehonoreerd door Qredits en 11 aanvragen zijn op reguliere wijze gefinancierd. Voor deze laatste groep gold dat het coachingstraject, opgezet vanuit de pilot microfinanciering, dusdanig goed was dat geen aanvraag bij Qredits hoefde te worden ingediend.

Square One

Square One is een investeringsfonds dat ondernemerschap onder studenten stimuleert. Het project richt zich op studenten HBO en WO en pas afgestudeerden. Het bedrijf (in oprichting) heeft naar verwachting een grote potentie. Square One ondersteunt de studenten in de verschillende fasen van de onderneming. Het fonds is opgericht door de RUG Houdstermaatschappij, HanzePoort BV en Stichting G.J. Smid Fonds. De gemeente heeft een bijdrage geleverd aan het fonds en ondersteunt de organisatie bijvoorbeeld met het organiseren van de pitchbijeenkomst.

Resultaat:

In 2010 zijn door Square One diverse acties uitgevoerd. Het eerste kwartaal stond in het teken van extra promotie onder de doelgroep; onder andere door buiten de provinciegrenzen te werken. Door deze wervingscampagne zijn meerdere investeringscases vanuit Friesland binnengekomen, wat uiteindelijk heeft geleid tot de opzet van een nieuwe participatie. Daarnaast zijn de eerste participaties, die eind 2009 zijn opgezet, verder geholpen door er ervaren coaches bij te plaatsen. Het jaarlijkse pitchevenement, met als doel in aanraking te komen met nieuwe potentiële ondernemende studenten, trok 135 bezoekers. Rondom dit evenement vond een grote mediacampagne plaats. Square One weet door gesprekken, workshops, wedstrijden en de pitchbijeenkomsten interessante en kwalitatief goede start-ups te vinden. Eind 2010 zijn er 2 concrete participatiemogelijkheden bijgekomen, waarvan de verwachting is dat deze in het 1^e kwartaal van 2011 kunnen worden afgerond. Dit levert dan een totaal op van 6 investeringen in ca 2,5 jaar. De doelstelling van Square One is om in 2011 drie tot vier participaties af te ronden.

Opdrachten voor jonge bedrijven

Het is voor jonge kleine bedrijven lastig om bij de gemeente een opdracht te krijgen. Bij veel opdrachten is dat ook logisch omdat er sprake is van aanbestedingsprocedures. Toch zijn er veel opdrachten die beneden de aanbestedingsgrens liggen. Vaak komen deze opdrachten

terecht bij bedrijven die de gemeente al kent. Dit project heeft tot doel enerzijds meer duidelijkheid te verschaffen over de aanbestedingsregels en anderzijds inzicht te krijgen in welke opdrachten er binnen de gemeente zijn. Dit resulteert in het ontwikkelen van een tool waar jonge startende bedrijven zich kunnen presenteren en waar ze inzicht kunnen krijgen in de mogelijkheden voor gemeentelijke opdrachten. Op deze wijze ontstaat er binnen de gemeente meer zicht op welke jonge bedrijven er in Groningen zijn en biedt de gemeente kansen voor deze bedrijven, bijvoorbeeld om hun portfolio uit te breiden. In samenwerking met de afdeling inkoop is dit project één van de onderdelen binnen ons beleid om meer 'MKB vriendelijk' in te kopen.

Resultaat:

Er is gewerkt aan de ontwikkeling van een (regionale) marktplaats voor MKB inkopen. Deze marktplaats zal dienen als een platform waar de inkoper en ondernemer elkaar kunnen vinden. Hiermee wordt dan tevens tegemoet gekomen aan de startende ondernemer die aangeeft moeite te hebben om opdrachten te verwerven. Op dit moment wordt de ontwikkeling van een zogenaamde marktplaats nog niet meegenomen in het project 'MKB vriendelijk' inkopen. Reden hiervoor is dat op dit moment nog niet duidelijk is of de marktplaats kostenverhogend is, dan wel ten koste gaat van de duurzaamheid. Het idee van een fasegewijze opzet van een marktplaats is zeker nog niet van de baan, maar zal dit jaar verder worden uitgewerkt.

Ondernemerstrefpunt

Het Ondernemerstrefpunt, gevestigd op bedrijventerrein Zuidoost, brengt onderwijs en bedrijfsleven dicht bij elkaar. De arbeidsmarkt is continu in beweging en sluit niet altijd even goed aan op de behoefte van de markt. Ook door de recessie zijn behoeften aan veranderingen onderhevig. Vooral in de markt kunnen snel veranderingen optreden. Zo is door de recessie de behoefte aan technisch geschoold personeel op sommige plaatsen kleiner geworden. Maar ook dit slaat weer om als de economie aantrekt. Het Ondernemerstrefpunt heeft als taak het gesprek aan te gaan met ondernemers en onderwijsinstellingen en in te springen op dergelijke ontwikkelingen. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de infrastructuur via de bedrijventerreinverenigingen.

Resultaat:

Het Ondernemerstrefpunt onderhoudt contacten met het bedrijfsleven, gericht op bemiddeling in stageplaatsen. In 2010 zijn 345 bedrijven bezocht en hieruit zijn 121 opdrachten bij de verschillende onderwijsinstellingen weggezet. Het Ondernemerstrefpunt denkt met bedrijven mee over bijvoorbeeld vacatures, stages en uitzendkrachten en signaleren collectieve behoeftes onder ondernemers. Sinds 2010 werkt het Ondernemerstrefpunt ook aanbodgericht, wat inhoudt dat zij actief zoekt naar stageplaatsen of praktijkopdrachten. Hiermee wordt ook tegemoet gekomen aan de behoefte van de onderwijsinstellingen. In 2010 zijn 18 opdrachten vanuit de verschillende onderwijsinstellingen weggezet bij diverse bedrijven. Een andere activiteit van het Ondernemerstrefpunt is het organiseren van themabijeenkomsten voor zowel het bedrijfsleven als de onderwijsinstellingen. In 2010 zijn 12 bijeenkomsten georganiseerd, welke over het algemeen goed worden bezocht. 'Check the Bizz' is een jaarlijks terugkerend evenement dat vanaf vorig jaar door het Ondernemerstrefpunt wordt georganiseerd. Tijdens dit evenement kunnen HAVO 3 leerlingen een kijkje in de keuken nemen bij verschillende bedrijven en instellingen in de stad ter voorbereiding van hun profielkeuze. In 2010 zijn 200 enthousiaste leerlingen door diverse bedrijven en instellingen ontvangen. Onlangs heeft het evenement opnieuw plaatsgevonden, ditmaal voor alle HAVO 3 leerlingen. In 2011 zullen de drie belanghebbenden, de onderwijsinstellingen, ondernemers en gemeente, bekijken op

welke wijze en in welke vorm de activiteiten van het Ondernemerstrefpunt zullen worden voortgezet.

Ondernemersacademie

De Ondernemersacademie is opgezet door het Noorderpoortcollege en het Groningse bedrijfsleven. Op de Ondernemersacademie worden MBO-leerlingen die in de eindfase van hun opleiding zitten voorbereid op het opzetten van een eigen bedrijf. Ze worden begeleid door een 'personal coach' die zelf ondernemer is.

Resultaat:

In september 2009 (schooljaar 2009 / 2010) zijn 22 enthousiaste ondernemers in spé begonnen. Van deze 22 leerlingen hebben 21 hun certificaat behaald. Eén van de deelnemers is daadwerkelijk een eigen bedrijf begonnen, drie deelnemers gaan eerst werkervaring opdoen voordat zij een eigen bedrijf gaan beginnen. De overige deelnemers zijn doorgestroomd naar het HBO-onderwijs. Een aantal van hen zal ongetwijfeld na deze opleiding voor zichzelf beginnen. In 2010 (schooljaar 2010 / 2011) zijn inmiddels 5 deelnemers als ondernemer gestart, waarvan 2 genomineerd zijn voor de Noorderpoort Jaarprijs.

Onderzoek haalbaarheid incubator

Een incubator is een broedplaats voor ondernemers en heeft tot doel jonge startende bedrijven te huisvesten en te ondersteunen om een gezonde goed draaiende onderneming te worden. De bedrijven hebben toegang tot gemeenschappelijke faciliteiten zoals werkruimte, apparatuur, netwerken, etc en kunnen gemakkelijker onderling opdrachten uitwisselen. De gemeente Groningen heeft in 2009 in samenwerking met Yeah in de Oosterboog een incubator opgezet voor jonge beginnende bedrijven. Yeah biedt naast incubator-faciliteiten een netwerkfunctie en advies. Door middel van het stimuleren van een innovatief klimaat probeert zij co-creatie te stimuleren.

Resultaten:

Vanuit de gemeente Groningen wordt voortdurend gezocht naar de mogelijkheden van het opzetten van nieuwe incubators in Groningen. Ook in het nieuwe collegeprogramma is dit onderwerp weer opgenomen, waarbij we ook proberen aan te sluiten bij ontwikkelingen in de binnenstad. Na een aanlooperperiode aan de Oosterboog heeft Yeah zijn weg gevonden. Op dit moment worden met hen gesprekken gevoerd over een nieuw initiatief in de binnenstad.

Een andere belangrijke ontwikkeling op het gebied van incubators is het initiatief voor een Centrum voor Valorisatie en Ondernemerschap (CVO). Het CVO is een gezamenlijk initiatief van de Hanzehogeschool, de Rijksuniversiteit en het UMCG en heeft als doel het verdubbelen van het aantal kennisintensieve start-ups door medewerkers en studenten van de kennisinstellingen. Eén van de actiepunten daarbij is het opzetten van incubators en accelerators. De verwachting is dat halverwege 2011 een definitief besluit van het ministerie van EL&I ten aanzien van de subsidieaanvraag zal komen. De gemeente levert een belangrijke cofinancieringsbijdrage om dit project mogelijk te maken. Uit het toenmalig Economische Business Plan is reeds in 2009 € 700.000,- toegezegd.

Polis voor groeiers

In februari 2010 heeft Economische Zaken de Polis voor Groeiers gelanceerd. Deze polis is bestemd voor kleine (startende) ondernemers die willen groeien en nieuw personeel nodig hebben. Uit het startersonderzoek in 2008 komt naar voren dat het aannemen van personeel voor de meeste kleine (startende) ondernemers een groot risico is. Een werkgever heeft de eerste twee jaar een loondoorbetalingsverplichting voor een zieke werknemer. Vooral in

mindere tijden is er geen buffer waar ze op terug kunnen vallen. Als personeel dan (langdurig) ziek of arbeidsongeschikt wordt, vormt dat een groot risico. De gemeente kan niet het volledige ondernemersrisico wegnemen, maar kan wel tijdelijk een extra stimulans geven middels de polis. De polis zorgt ervoor dat de werkgever de eerste periode minder financieel risico loopt in het geval de aangenomen persoon ziek of arbeidsongeschikt wordt. De werkgever heeft een eigen risicoperiode van één week. Voor de periode dat de werknemer langer ziek is krijgt de ondernemer de loonschade uitgekeerd. De polis is tijdelijk voor de duur van een half jaar of één jaar en wordt het eerste kwartaal van 2010 beschikbaar gesteld. Er zijn 30 polissen ingekocht.

Resultaat:

Er zijn in 2010 vijf polissen weggezet, dit is ruim beneden hetgeen we hadden verwacht. Het bestaan van de polissen is op diverse manieren onder de aandacht gebracht, onder meer door in oktober 2010 een directe mailing te sturen naar alle betrokken MKB-ondernemers in de stad Groningen, met tien medewerkers of minder. De resterende polissen zullen in 2011, in samenwerking met dienst Sociale Zaken en Werk, worden uitgegeven.

Stichting Jong Ondernemen

Jong Ondernemen is een landelijke stichting die sinds 1990 ondernemerschap onder jongeren stimuleert. De stichting is opgericht door de ABN-AMRO, VNO-NCW en MKB Nederland in samenwerking met het Ministerie van Economische Zaken, de Kamer van Koophandel en de NovAA. Jong Ondernemen biedt scholen verschillende lesprogramma's: van 'Kids in Bizz' voor het basisonderwijs tot 'student Enterprise' voor het Wetenschappelijk Onderwijs. Het uitgangspunt bij alle programma's is learning by doing. Elk jaar richten leerlingen een groot aantal bedrijven op. De opgedane ervaring is van belang voor de vorming en ontwikkeling van ondernemerseigenschappen. Jong Ondernemen zorgt voor de programma's en de begeleiding in de praktijk.

Resultaat:

Jaarlijks organiseert Jong Ondernemen een wedstrijd waarin de (student)bedrijven strijden om een plek in de finale. In 2010 werd deze finale gehouden in Groningen. Vanuit de gemeente Groningen is een (eenmalige) financiële bijdrage geleverd aan dit evenement. Door het grote aantal bezoekers die op dit landelijke evenement zijn afgekomen trok de stad Groningen op een bijzondere wijze publiciteit en stond Groningen weer 'in the picture'. Wethouder voor Economische Zaken, Ton Schroor, was één van de juryleden tijdens deze finale.

Jonge Bedrijven Netwerk

Het Jonge Bedrijven Netwerk (JBN) is een netwerkorganisatie voor startende ondernemers in Groningen. Het JBN werkt mee aan het verbeteren van het ondernemersklimaat in de regio. Zij streven ernaar hun deelnemers te ondersteunen bij het bereiken van zakelijk succes. Het JBN organiseert diverse activiteiten en workshops voor jonge ondernemers. Deze activiteiten worden georganiseerd door de leden zelf of door de sponsors. Daarnaast organiseert het JBN maandelijks een netwerkborrow voor de leden, met als doel jonge ondernemers met elkaar in contact te brengen.

Resultaat:

In 2010 zijn diverse bijeenkomsten georganiseerd, die goed werden bezocht door de leden. Er is een nieuwe bestuur aangetreden. Met de komst van het nieuwe bestuur is ook de werkwijze van het JBN gewijzigd. Door het samenstellen van een aantal werkgroepen, bestaande uit leden van het JBN, wordt een meer pro-actieve houding van de leden nagestreefd. Deze

werkgroepen liggen aan de basis van nog meer activiteiten in het komende jaar. Naast deze reguliere activiteiten gaat het JBN in 2011 een aantal panelbijeenkomsten organiseren in samenwerking met haar sponsors. Doel van deze bijeenkomsten is het beantwoorden van vragen, verstrekken van informatie en adviezen op verschillende vakgebieden en het leggen van onderling contact.

3. Actielijn 2: Verbeteren informatievoorziening

Mind Your Business

Via internet is er heel veel informatie te vinden over het starten van een bedrijf. Voor veel mensen is deze informatie moeilijk toegankelijk. Vaak is informatie onvolledig en is onduidelijk welke informatie echt belangrijk en actueel is. Dit project is gericht op het toegankelijk maken van de informatie voor starters via een speciaal regionaal gerichte website. Het gaat om initiatieven op het gebied van exportsubsidies, ondersteuningsprojecten, initiatieven als gevolg van de economische crisis, stimuleringsprogramma's, congressen, kennisuitwisselingsprojecten, etc. Veel (regionale) informatie is vaak onbekend bij ondernemers, maar andersom hebben interessante initiatieven ook moeite met het vinden van geschikte deelnemers. De nieuwe website geeft inzicht in de verschillende initiatieven.

Resultaat:

Er is vorig jaar een website ingericht en de content is deels geïmplementeerd. Daarna is wegens vertrek van de programmeur het afmaken en onderhoud blijven liggen. Inmiddels is dit weer opgepakt, maar is besloten de site pas te lanceren wanneer een ander groot project, een website met een overzicht van alle innovatieve bedrijven in Noord-Nederland, is gerealiseerd. Door beide sites aan elkaar te linken zullen naar verwachting meer bezoekers op de site komen. Het plan is beide sites rond mei / juni de lucht in te laten gaan.

Ondernemershuis, 'Ik onderneem het'

Het Ondernemershuis is een fysiek steunpunt voor startende en zich oriënterende ondernemers die zich willen vestigen in De Hoogte of in de Korrewegwijk. Maar ook gevestigde ondernemers kunnen met vragen terecht bij het Ondernemershuis. Het steunpunt moet de drempel verlagen voor iedereen die in deze wijken een bedrijf wil beginnen. De centrale doelstelling van het project is: "Het bevorderen van werkgelegenheid en bedrijvigheid in de krachtwijken".

Resultaat:

In 2010 hebben ongeveer 180 inloopgesprekken plaatsgevonden in het ondernemershuis. Er zijn door middel van coachings- en adviseringsgesprekken 15 intensieve maatwerktrajecten gestart en 38 reguliere starterstrajecten. Door het organiseren van workshops en netwerkvondingen zijn een groot aantal startende en potentiële ondernemers bereikt. Daarnaast is door bureau Intraval een onderzoek gedaan naar het beschikbare ondernemerspotentieel in de krachtwijken. Ten behoeve van het behoud en versterking van bestaand ondernemerschap zijn 101 bestaande ondernemers benaderd voor een ondernemersscan. Door studenten van de Hanzehogeschool zijn twee onderzoeken verricht naar de behoeften van bestaande ondernemers. Er zijn 8 adviestrajecten met betrekking tot bedrijfsbeëindiging of bedrijfsopvolging gestart, waarvan inmiddels 3 trajecten bedrijfsopvolging succesvol zijn afgerond. Tenslotte is in 2010 hard gewerkt aan een nieuw product, de Shopspotter. De Shopspotter is een gids waarin consumenten die de stad bezoeken, worden geattendeerd op leuke winkels e.d. in de krachtwijken. Doel hiervan is de ondernemers in die wijken meer

zichtbaar te maken. Naar verwachting worden de gestelde doelen voor 2011 ruimschoots behaald.

Voorlichting BBZ

De bekendheid met het Bijstand Besluit Zelfstandigen (BBZ) moet worden vergroot zodat ondernemers die in moeilijkheden zitten in een vroeg stadium kunnen worden geholpen. De regeling wordt uitgevoerd door de afdeling zelfstandigen van de dienst SoZaWe. Voor het onderhouden van korte lijnen en om snel te kunnen schakelen, versterkt een BBZ-specialist van de afdeling Zelfstandigen het team accountmanagers van de afdeling Economische Zaken.

Resultaat:

Ieder jaar voert de gemeente Groningen in april middels een vragenlijst een onderzoek uit onder het gevestigde bedrijfsleven in de stad. Vanaf vorig jaar wordt in deze vragenlijst ook de vraag gesteld of men bekend is met de BBZ-regeling en of ze hier meer informatie over zouden willen ontvangen. Naar aanleiding hiervan zijn door medewerkers van de afdeling Zelfstandigen van de dienst Sozawe en vanuit de afdeling Economische Zaken diverse intakegesprekken met ondernemers gevoerd. Dit heeft ertoe geleid dat het percentage ondernemers dat op de hoogte is van de mogelijkheden omtrent de BBZ-regeling is verhoogd van 20% in 2009 naar 31% in 2010. Vanuit de afdeling Economische Zaken zijn in 2010 naar aanleiding van dit enqueteformulier 105 bedrijfsbezoeken afgelegd, specifiek voor een intake BBZ.

Nieuwe werkwijze accountteam Economische Zaken

De afgelopen jaren heeft het accountteam van de afdeling Economische Zaken vooral geopereerd vanuit een fysiek loket (bedrijvenloket) waar het zittende bedrijfsleven en startende bedrijven terecht kunnen met allerlei vragen. Wij willen het accountmanagement verder professionaliseren en structureren. Daarvoor is het nodig goed op de hoogte te zijn van de ontwikkelingen bij bestaande bedrijven en instellingen. Om dit te realiseren wordt in het economische programma G-Kracht via het deelprogramma Bedrijvig Groningen een extra (tijdelijke) impuls gegeven aan de werkgeversbenadering. Samen met accountmanagers vanuit het Werkplein zal bij de afdeling Economische Zaken via de outreachende werkgeversbenadering de dienstverlening naar ondernemers worden geïntensiveerd. Zo weten we eerder en beter wat er bij de ondernemer speelt en kunnen we onze dienstverlening en producten beter inzetten. De middelen worden beschikbaar gesteld uit het participatiebudget van de dienst SoZaWe.

Deze nieuwe werkwijze betekent dat meer wordt ingezet op bedrijfsbezoeken. Ondernemers en startende ondernemers kunnen natuurlijk ook nog steeds bij Economische Zaken terecht. Via het e-loket kunnen geïnteresseerden een afspraak maken met een accountmanager van Economische Zaken. Ook blijft het horecasprekuren bestaan en zijn er maandelijks gesprekken voor (startende) ondernemers met de Kamer van Koophandel en de Belastingdienst.

Resultaat:

In 2010 is het accountteam van Economische Zaken versterkt met twee accountmanagers vanuit het Werkplein Groningen. Hiermee kon de dienstverlening naar ondernemers worden verbeterd en werd ook de samenwerking met het Werkplein Groningen geïntensiveerd. In 2011 wordt deze detachering van accountmanagers van Sozawe naar Economische Zaken gecontinueerd. Door de nieuwe werkwijze van het accountteam EZ is een meer pro-actieve benadering van ondernemers gerealiseerd. In 2010 zijn ongeveer 750 bedrijfsbezoeken

verricht. Met name startende ondernemers komen nog veel naar het loket. Via het eloket worden regelmatig afspraken gemaakt met accountmanagers van Economische Zaken. In 2010 hebben er ongeveer 130 gesprekken met startende ondernemers plaatsgevonden.

3. Actielijn 3: Netwerken

Onderzoek campagne werven technisch personeel

Er is een grote behoefte onder bedrijven aan technisch geschoold personeel. Het aanbod van goed technisch personeel is schaars en voor de kleinere bedrijven is het moeilijker goede technische krachten aan te trekken. Het idee is te onderzoeken of er voldoende draagvlak is onder ondernemers om samen te werken en te kijken of er bijvoorbeeld onder de 'City of Talent'-vlag een gezamenlijke campagne van de grond kan komen.

Resultaat:

Vanwege de economische crisis waarmee we eind 2008 te maken kregen zijn de plannen om in 2009 te gaan samenwerken naar de achtergrond geschoven. Andere prioriteiten voerden vanaf dat moment de boventoon. Ook in 2010 is het onderzoek naar draagvlak nog niet opgepakt. Het idee blijft echter overeind staan en kan worden opgepakt zodra de economie weer aantrekt. De verwachting is dat er dan weer meer vraag naar technisch personeel zal ontstaan. Het Ondernemerstrefpunt speelt ook een belangrijke rol in de aansluiting tussen behoeften van ondernemers enerzijds en aanbod van onderwijsinstellingen anderzijds. Zie voor meer informatie het project Ondernemerstrefpunt.

Bijeenkomsten politiek en starters

Het doel van de netwerkbijeenkomsten is nieuwe ondernemers in de stad kennis te laten maken met de Groningse politiek, de wethouder Economische Zaken, gemeenteraadsleden en accountmanagers van het bedrijvenloket. Ook kunnen de starters met elkaar kennismaken en hun netwerk verder uitbouwen.

Resultaat:

In 2010 zijn door de afdeling Economische Zaken twee netwerkbijeenkomsten georganiseerd, in februari en december. Beide avonden waren wederom een succes. Alle starters die zich het voorgaande halfjaar hadden ingeschreven bij de Kamer van Koophandel en ook daadwerkelijk met hun onderneming zijn begonnen, werden hiervoor uitgenodigd. Er kwamen ongeveer 60 á 70 mensen naar deze bijeenkomsten. De leden van de raadscommissie voor Werk en Inkomen waren ook voor deze bijeenkomsten uitgenodigd en een aantal van hen waren ook aanwezig. Het accent van deze bijeenkomsten ligt op het netwerken, het met elkaar in contact brengen van startende ondernemers. Na een korte introductie en een inspirerend verhaal van een jonge ondernemer, startte het netwerkgedeelte door middel van een speeddate-sessie. Uit reacties van de aanwezigen op de betreffende avonden en aan de hand van de later gehouden evaluatie kan worden geconcludeerd dat aanwezigen de bijeenkomst als zeer zinvol en nuttig hebben ervaren. In de zomer van 2011 zal een volgende bijeenkomst worden georganiseerd waarin opmerkingen en suggesties vanuit de evaluaties zullen worden meegenomen.

4. Samenvatting en waar gaan we in 2011 mee verder?

Ondanks de economische recessie neemt in 2010 het aantal startende ondernemers in Groningen nog toe. Ten opzichte van de landelijke ontwikkeling, waar sprake is van een sterkere groei, lijkt Groningen iets achter te blijven. De vraag is echter of dit beeld enigszins wordt vertroebeld door de wetwijziging van 2009 en de administratieve afhandeling daarvan. Het aantal opheffingen in Groningen is toegenomen, maar de verhouding opheffingen ten opzichte van het aantal gestarte bedrijven is nagenoeg gelijk gebleven. Dit betekent dat er in 2010 nominaal meer nieuwe bedrijven in Groningen zijn gestart.

Naar verwachting zal door de economische crisis het aantal nieuwe bedrijven in 2010 minder worden. Juist nu blijven we ons inzetten voor de startende bedrijven in onze stad om zo de gevolgen zo klein mogelijk te houden. Met het Actieplan Starters (2009) hebben we veel activiteiten uitgevoerd voor startende bedrijven. Dit plan draagt bij aan het creëren van een gunstig klimaat voor ondernemende mensen die in Groningen een bedrijf willen oprichten. De meeste projecten zetten we in 2011 voort. Deze zijn deel uit gaan maken van onze reguliere dienstverlening. Het project rondom het werven van technisch personeel wordt voorlopig in deze vorm niet uitgevoerd, tenzij de economische ontwikkelingen in 2011 zo veranderen dat een hernieuwde belangstelling ontstaat bij werkgevers voor een dergelijk onderzoek.

In aanvulling op de projecten die we continueren zijn er in 2011 een drietal nieuwe ontwikkelingen te vermelden. Het gaat om een nieuwe inzet op ZZP-ers, het steviger inzetten op de samenwerking met de KvK en Belastingdienst en het starten van een onderzoek naar de verbetering van de dienstverlening van Economische Zaken naar de ondernemer.

Nieuwe inzet op ZZP-ers

Uit gegevens blijkt dat de meeste startende bedrijven niet na 1 jaar stoppen, maar juist na een periode van drie tot vijf jaar. Door in contact te komen met deze groep ondernemers wordt duidelijk welke problemen zij tegenkomen en waaraan zij behoefte hebben. Door het organiseren van bijeenkomsten voor ZZP-ers hopen we het komende jaar een beter beeld van de ZZP-er te kunnen vormen en hierop onze dienstverlening te kunnen aanpassen.

Steviger inzetten op de samenwerking met de KvK en Belastingdienst

Iedere laatste dinsdag van de maand schuiven specialisten van de KvK en de Belastingdienst aan bij het accountteam Economische Zaken. Op die dagen kan ook met hen een afspraak worden gemaakt. Het komende jaar zal deze samenwerking worden geïntensiveerd met als doel de beginnende ondernemers beter en sneller te informeren.

Onderzoek verbetering dienstverlening

In 2011 gaan we door middel van een onderzoek in gesprek met startende ondernemers en ondernemers die reeds een aantal jaren zijn gevestigd. Het doel van het onderzoek is te achterhalen waar de behoefte ligt van beide groepen en hoe wij als afdeling Economische Zaken in deze behoefte kunnen voorzien. Begin 2008 heeft de afdeling Economische Zaken een vergelijkbare inventarisatie uitgevoerd welke als basis heeft gediend voor verschillende uitgevoerde projecten. Aangezien de economische omgeving continu aan het veranderen is, is het van belang om voeling te blijven houden met de doelgroep en op de hoogte te blijven van wat er speelt.

5. Financiën en organisatie

Economische Zaken levert een bijdrage aan het stimuleren van startend ondernemerschap en het versterken en behouden van ondernemerschap. Het accountteam van de afdeling Economische Zaken werkt, om dit bereiken, samen met verschillende organisaties. Binnen de gemeente met de afdeling zelfstandigen van de dienst SOZawe voor bijvoorbeeld de uitvoering van de BBZ-regeling en de dienst OCSW voor de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Verder werkt het accountteam van de afdeling Economische Zaken intensief samen met externe organisaties zoals de Kamer van Koophandel, de Belastingdienst, de NOM, Syntens, de ROC's, de Rijksuniversiteit Groningen, de Hanzehogeschool Groningen en het UMCG. Samen met deze partijen bundelen we onze krachten voor een zo gunstig mogelijk klimaat voor starters.

In 2010 was voor de stimulering van startersactiviteiten 60.000 euro opgenomen in de begroting van G-Kracht. Hiervan is 56.000 euro uitgegeven. In 2011 is in de begroting van G-Kracht 75.000 euro opgenomen voor de uitvoering van het startersbeleid. Het bedrag wordt onder meer ingezet voor de volgende projecten: opdrachten voor jonge bedrijven, de Ondernemersacademie, ondersteuning JBN, website ondernemersinitiatieven, ZZP-bijeenkomst en de bijeenkomsten politiek en starters. Overige projecten zoals de pilot microfinanciering, het Ondernemershuis en het Ondernemerstrefpunt hebben aparte budgetten beschikbaar en de BBZ voorlichting wordt betaald door de dienst SOZawe. De resultaten over de inzet van de middelen voor starters in 2011 worden meegenomen bij de reguliere verantwoording over het programma G-Kracht bij de Gemeenterekening 2011.